

**ELHUNYT ROLLA JÁNOS HEGEDŰMŰVÉSZ,
A LFZE KAMARAZENE TANSZÉK OKTATÓJA ÉS KORÁBBI
TANSZÉKVEZETŐJE, A LISZT FERENC KAMARAZEWMNEKAR
LEGENDÁS KONCERTMESTERE¹
(1944-2023)**

Rolla János 1944-ben született Kötelken. 1957-től 1962-ig a Bartók Konzervatóriumban Zipernovszky Mária növendéke volt, majd 1962 és 1968 között a Zeneakadémián tanult Kovács Dénes osztályában. Részt vett 1963-ban a Liszt Ferenc Kamarazenekar megalapításában, majd az együttesnek több mint 50 évig koncertmestere, 1979-től visszavonulásáig művészeti vezetője volt, emellett 1967 és 1974 között a Magyar Rádió és Televízió Szimfonikus Zenekarában is játszott. Nevéhez fűződik a Zempléni Művészeti Napok létrehozása. Nemcsak zenekari, hanem kamarazenészként is nemzetközi hírnevet szerzett, olyan muzsikussal játszott együtt, mint Maurice André, Jean-Pierre Rampal, Alexander Schneider, Henryk Szeryng vagy Vásáry Tamás.

2007-ben tiszteletbeli tanári címet kapott a Zeneakadémiától, majd 2008-tól haláláig tanított az intézményben, 2008 és 2011 között a Kamarazene Tanszéket vezette.

A Liszt Ferenc Kamarazenekarral több mint 200 hangfelvételt készített, többek közt a Hungaroton, az Erato, a Teldec, az EMI, a Quintana és a CBS-Sony Classical kiadókkal.

Munkásságáért 1981-ben Érdemes Művész elismerést, 1985-ben Kossuth-díjat, 1994-ben a Magyar Köztársasági Érdemrend középkeresztjét, 2004-ben a Magyar Köztársasági Érdemrend középkeresztjét a csillaggal, 2011-ben Hazám-díjat, 2015-ben pedig Weiner Leó-díjat vehetett át. 1991-ben a Francia Köztársaság becsületrenddel tüntette ki, 1996-ban Sárospatak díszpolgára lett.

¹ Valamennyi búcsúszöveget az internetről vettük át (lfze.hu/Facebook)

Rolla János 2020-ban a Zeneakadémia Nagytermében
(Fotó: Zeneakadémia/Felvégi Andrea)

November végén csörög a telefonom. Rolla János hív. Ezek a beszélgetések az élet ritka, pompás pillanatai közé tartoztak számomra. Átlagosan legalább félórát csevegtünk minden alkalommal, zenéről, tanítványokról, darabokról, közéletéről. Rengeteget nevtünk és gyakran előfordult, hogy tíz perc alatt kétszer is végigkalandoztuk képzeletben a magyar zenei élet elmúlt ötvenhatvan évét. Röpködtek a nevek, történetek, sorsok. Persze sosem fejeztük be. „Jó, majd egyszer elmesélem!” – köszönt el mindig. Ez a két héttel ezelőtti hívás viszont más volt. Rövid, tárgyilagos. Mondta, hogy vár rá egy egészségügyi helyzet, de hamar visszajön és minden elmaradt óráját pótolja. Nyomatékosan kérte: ne mondjam senkinek. Nem szeretné, hogy telefonon hívogassák, hogy róla beszéljenek, érdeklődjenek. Tiszteletben tartottam a kérését, és én sem telefonálgattam. Pedig minden nap ezen rágódtam. Vajon mi lehet vele? Biztos pihen, erősödik – gondoltam. Miért én lennék az, akit ilyen hamar felhív? Majd eljön a sora. Türelemre intettem magam.

Aztán jött a szomorú hír, ami nagyon felzaklatott. Két hete egyáltalán nem éreztem a hangjából, hogy feladta volna, hogy távozni készül. Ellenkezőleg: mondta, hogy egész januárban tanítani szeretne. Rolla tanár úrnak különleges kapcsolata volt a hallgatókkal, nagy betyárok voltak együtt. A zene utazómagasságba repítette őket, messze a szabályok, kreditek, vizsgák fölé. Bartók Divertimentójára gondolok – márciusban még a zeneakadémistákkal játszotta, ő volt a koncertmester, hogy sugárzott!

Tanítványai között mindig ő volt a legnagyobb csibész, megfiatalodott közöttük. Az ifjú muzsikuskok le sem vették róla a szemüket a koncert alatt. Érthető. Tudott Rolla Jánosnál többet bárki a világon Bartók Divertimentójáról?

„Nem tudok semmi kínosabbat elképzelni magamnak, minthogy védtelenül kiszolgáltatva legyek idegenek kutató szemének. Mert az én ösztönöm rokon a vadonban élő állatokéval, amelyeknek sebesülten az az egyetlen vágyuk, hogy találjanak egy messzi, minden úttól félreeső helyet, a vadon sűrű bozótjának a mélyén, s ott a végtelenbe nyúló csendben, az ismerős lugas biztonságában várják a vég elközelgését.”

Hol van ez a messzi, minden úttól félreeső hely, amiről Bartók beszél? Oda szöktél el Te is, Tanár úr? Köszönjük, hogy a tanárkollégáid lehettünk! Itt van a szívünkben egy darab abból a kópé-lelkedből. Nyugodj békében!

*Fülei Balázs zongoraművész,
a Kamarazene Tanszék vezetője*

Végtelen szomorúsággal értesültünk Rolla János (Jancsi) barátunk, a kivételes tehetségű, sokoldalú muzsikusk, hegedűs haláláról. Boldogan gondolunk vissza a sok, felejthetetlen együtt muzsikálásunkra a Liszt Ferenc Kamarazenekarral, aminek évtizedeken át Ő volt a vezetője. Mai napig is megmaradt köztünk egy őszinte baráti kapcsolat és ha nem személyesen, akkor skype-on gyakran „beszélgettünk” egymással. Utoljára szeptember végén voltunk együtt vele Budapesten, és akkor nem gondoltuk, hogy többet már nem fogunk találkozni....

Szomorú elhunytá óriási veszteség nemcsak Zsuzsinak, különlegesen szerető feleségének, hanem rokonainak, barátainak és a zenei világnak szintén.

Drága Jancsikánk, nyugodjál békében...

Frankl Péter és Anni

Grieg: Holberg Suite III. Gavotte, IV. Air - Performed by the Franz Liszt Chamber Orchestra (8:56)

Elment a legnagyobb koncertmester.

Csend és gyász borul ma reggel az Óbudai Társaskörre, a próbán lassan kerülnek ki a hangszerek a tokokból, és nehezen szólalnak meg az első hangok. Tegnap este, életének 79. évében elhunyt Rolla János, zenekarunk alapító tagja, koncertmestere és művészeti vezetője, a kezdetektől 53 éven át.

A Liszt Ferenc Kamarazenekar az ő gyermeke volt, mindent megtett, amit atya, gondviselő és vezető megtehetett az együttesért. A Kossuth-díjas hegedűművész életrajza most került ki az összes sajtóorgánium címlapjára: minden elismerést, címet, díjat megkapott, amit magyar muzsikusként megkaphatott.

A zene a szavakon túli birodalomhoz tartozik, mi így búcsúzunk.

Drága Jancsi, nyugodj békében, vigyázzuk, őrizzük a műved: a Liszt Ferenc Kamarazenekart!

Liszt Ferenc Kamarazenekar

Megszámlálhatatlan élmény fűz hozzá és az általa fél évszázadon át vezetett Liszt Ferenc Kamarazenekarhoz – a gyerekként rongyosra hallgatott Mozart-divertimentóktól az idős Rolláig, aki a zenekar 50. születésnapján (10 évvel ezelőtt!) is fitten és szellemesen, mindenre emlékezve válaszolt a kérdésekre.

Kevés magyar előadóművész gyakorolt olyan hatást korára, mint ő és zenekara – és még kevesebb muzsikusként képes arra a rendkívüli teljesítményre, hogy 50 éven át szíve és agya legyen egy világraszóló zenei sikernek, több generációban *nyomot hagyva*. – *Isten veled János!*

Zsoldos Dávid

Zenész létem egyik legfontosabb formálója volt. Fantasztikus muzsikus és ember. Írhattam a Liszt Ferenc Kamarazenekarnak, játszhattam velük, hallgathattam számtalan koncertjüket. És mindennek a lelke Rolla volt. A koncertmester, aki határozott kézzel, de érezhető szeretettel vezette együttesét; aki világos instrukciókkal segített; aki tévedhetetlen ízléssel nyúlt minden zenéhez.

Egy nagy generáció egyik utolsó tanúja ment el, aki Sternnel, Rosztropoviccsal, Rampallal és Richterrel koncertezett. Nagyon fog hiányozni.

[Hungarian Rhapsody No.2 - Liszt Ferenc Kamarazenekar.mp4 \(9:51\)](#)

Liszt Ferenc Kamarazenekar - Liszt Ferenc - Wolf Péter: II. Magyar Rapszódia
(kamarazenekari átírat)

Wolf Péter

„A Társaskörben töltöttem életem jelentős részét. Ötvennégy éven át dolgoztam a zenekarral, ebből harminchármat a Társaskörben. Szinte az volt a második otthonunk.” (R.J.)

Nehezen találok szavakat. Nagyon fáj. Rolla Jánostól búcsúzni embert próbáló feladat számomra. Éppen harminc évre nyúlik vissza a kapcsolatunk, amely túlmutat a szakmai szálakon, és amelyből 15 év Szolnokhoz kötődik. Az első Szolnoki Zenei Fesztivál előtt felhívtam Jánost, mint a Liszt Ferenc Kamarazenekar koncertmesterét és felkértem az akkor már világhírű együttest egy hangversenyre.

Rolla János és Vass Lajos

Első találkozásunk alkalmával megállapodtunk, és a Liszt Ferenc Kamarazenekar Szolnok Megyei Jogú Város támogatásával működött másfél évtizeden át. Jánosnak köszönhetően jelentős nemzetközi vendégművészek fogadták el a meghívásunkat - többek közt Isaac Stern, Murray Perahia, Jean-Pierre Rampal, Helmuth Rilling vagy Maurice André. Nagy idők voltak ezek, és az évek alatt volt szerencsém közelről szemlélni ennek a nagyszerű művésznak a munkásságát - nem egyszer a Társaskörben, mint vendég.

Megannyi emlék tolul fel most bennem, egészen az utolsó, gyönyörű koncertig, amelyet éppen nálunk játszott. Jánost a legnagyobbak közé sorolom, az első pillanattól fogva végtelenül tiszteltem, számomra ő az intelligens és karizmatikus művész mintaképe. Ha felidézem őt, elsőként az jut eszembe, hogy micsoda tűz gyúlt benne a színpadon, amint megszólalt a zenekar. Kialudt most ez a tűz... De az emléke melenget. Nyugodj békében, drága Barátom!

Vass Lajos

Rolla János és Jávori Ferenc

Rolla János 1963-tól 50 éven át volt a Liszt Ferenc Kamarazenekar koncertmestere, 1979-től visszavonulásáig művészeti vezetője. 1967 és 1974 között a Magyar Rádió és Televízió Szimfonikus Zenekarának tagja. Nevéhez fűződik a Zempléni Művészeti Napok létrehozása. 2008 és 2011 között a Zeneakadémia Kamarazene Tanszékének vezetője, haláláig az intézmény tanára volt. Érdemes művész címe után megkapta a Bartók-Pásztory-díjat, 1985-ben a Kossuth-díjat, 1994-ben a Magyar Köztársasági Érdemrend középkeresztjét, 2004-ben a Magyar Köztársasági Érdemrend középkeresztjét a csillaggal, 2011-ben Hazám-díjat, 2015-ben pedig Weiner Leó-díjat vehetett át. A művészt 1991-ben a Francia Köztársaság becsületrenddel tüntette ki, 1996-ban Sárospatak díszpolgára lett.

Liszt Ferenc Kamarazenekar és a Budapest Klezmer Band, 2011.09.16. (4:35)

Drága János! Neked köszönhető ez a remek CD. Felejthetetlen pillanatok voltak, amikor a Zeneakadémián elhangzott a Klezmer Szvit!

Soha nem fogjuk elfelejteni a csodálatos érzést, amikor a Liszt Ferenc kamarazenekarral játszottunk együtt! Veled rangot kapott a klezmer zene!

Fantasztikus muzsikust és igazi jó embert veszítettünk el!

Nagyon fogsz hiányozni drága János!

Jávori Ferenc

Egy kicsit ismertem. És annyira jó volt ismerni Rolla Jánost. Akkor is annyira jó volt, amikor még nem ismertem, csak csodáltam, mert ő volt a hangversenymester. Már ez a szó is akkora csoda volt negyvenöt éve, hogy a hangversenynek van egy mestere, egy ilyen rokonszenves figura, aki olyan hosszú arcot vág, amikor valami különlegesen fontos mondanivalója van a hegedűn. És persze, ő a Liszt Ferenc Kamarazenekar, mondhatni egy személyben, bocsánatot kérek a többiektől és az utódoktól, de akkor is ő volt, egy, legalább egy generációnak ő marad, ha már nem is játszott, sőt, el se ment a koncertekre.

Aztán valamennyire megismertem, interjúhelyzet, de hát annyira kedves és természetes és normális volt, és áradtak belőle a történetek, és nem csak az volt az érdekes, hogy ezek a felfoghatatlan muzsikusok számára kollégák voltak, hanem hogy nem ment ki belőle a felfoghatatlanok iránti csodálat. Ezt mondta Isaac Stern, és ilyen volt Henryk Szeryng, amikor a szabadtéri koncerten elfújta a kottáit a szél. És Rampal volt talán a legnagyobb muzsikus, akivel játszott, és milyen volt Maurice André.

Az interjú végén ment próbálni, elővette a hegedűjét, hangolt, aztán odaadta, tessék megfogni, nem kell félni tőle. Mondani sem kell: félttem. Hogy pont abban a tíz másodpercben történik valami, amíg a Guarneri a kezemben van. Gyorsan visszaadtam, de nem felejttem el, hogy mennyire könnyű volt az egész hangszer, mintha papírból készült volna. Utána felült a biciklimre, és ment egy

kört az Óbudai Társaskör körül. Akkor meg azért frásztoltam, hogy ne abban a fél percben történjen valami, elesik, eltöri a karját.

De neki az a könnyűség, a hegedű volt a munkaeszköze. Meg a zenekar, persze. Ez olyasmi, amit normális ember meg sem ért, hogy lehet egyszerre hegedülni és instruálni a többieket. Hogyan hallja a csellókat, ha közben ott szól a fülében a saját hegedűje? De hát hallotta, és olyan bonyolult (még kimondani is bonyolult) dolgokat is el tudott irányítani, mint a Bartók Zene húros-, ütőhangszerekre és cselesztára. A János egy zseni, mondta valaki elragadtatottan, amikor először játszották a művet a Zeneakadémián. Szerintem 1981-ben, a Bartók centenárium alkalmából.

Valószínűleg cáfolta volna önmaga zseni voltát, János szakember, János hegedűművész, hangversenymester, tanár. Azok közé tartozik, akikkel elképesztő szerencséje volt az embernek, amiért egy időben és egy országban élhetett.

Akkor hát: köszönöm.

Fáy Miklós

Rolla János a MÁV Szimfonikusok művészivel muzsikál

Elhunyt Rolla János Kossuth-díjas hegedűművész, a Liszt Ferenc Kamarazenekar alapítója, több mint ötven éven át koncertmestere, a Zeneakadémia Kamarazene Tanszék oktatója és korábbi tanszékvezetője.

Szomorúan búcsúzunk a csodálatos művésztől és tanártól zenekarunkkal közös utolsó koncertjének képeivel, amely idén június 16-án volt a Festetics-palotában. Rolla János mindig nagy örömmel jött hozzánk többek között azért is, mert meghatározó volt számára a MÁV Szimfonikus Zenekar, hiszen kisgyerekként a MÁV Zeneiskolában kezdett hegedülni, és mint mesélte, zenekarunk akkori karmestere, Pécsi István irányította őt a zenei pálya felé, azóta pedig sok volt tanítványával zenélhet itt együtt. Köszönünk mindent Tanár úr! Nyugodjon békében!

MÁV Szimfonikus Zenekar

(Fotó: Steirer Máté)

Amikor váratlanul eltűnik valaki az életünkből, aki évtizedekig a mindennapjaink része volt, csak döbbenet állunk.

Közhelyeket motyogunk, hogy tegnap még, meg hogy most beszéltünk....

Aztán egyre nagyobb lesz a csönd és a hiány...

ROLLA JÁNOS átlépett az örökkévalóságba....

Drága Jancsi! Nagyon fogsz hiányozni!

Jó utat, nyugodj békében!!!

Rónai Éva

Nagy találkozások a Kiskorona7 kertjében.

A Liszt Ferenc Kamarazenekar múltja, jelene és jövője egyetlen képkockán.

Rolla János és Várdai István, valamint Hornyák Baláz

ROLLA JÁNOS ÉS A LISZT FERENC KAMARAZENEKAR LEGENDÁS FELVÉTELEI

(A hangfelvételek többsége a YouTube-n megtalálható)

